

Մարինա Գուրբո

ԵԱՀԿ Ազգային փոքրամասնությունների գերագույն հանձնակատարի գրասենյակի կրթության քաղաքականության փորձագետ

ԲԱԶՄԱԼԵԶՈՒ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆԸ ՎՐԱՍՏԱՆՈՒՄ: ԻՆՉ ԿԱՐԾԻՔԻ ԵՆ ԱՅՂ ՄԱՍԻՆ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԸ ԵՎ ԾՆՈՂՆԵՐԸ

2010 թվականին Վրաստանում 40 փորձարկային դպրոց ընդգրկվեց ԲԼԿ (բազմալեզու կրթության) ծրագրի մեջ: Բազմալեզու կրթական ծրագրերի փորձարկումը մի մասն է Վրաստանի կրթության և գիտության նախարարության կողմից իրականացվող բազմալեզու կրթական ծրագրի, որ հաստատվել է 2009 թվականից: Որպեսզի պատասխանեն հարցին, թե ինչպիսին է ազգային փոքրամասնությունների դպրոցների ուսուցիչների և աշակերտների ծնողների վերաբերմունքը բազմալեզու կրթության նկատմամբ, Կրթության և գիտության նախարարությունը, ԵԱՀԿ Ազգային փոքրամասնությունների գերագույն հանձնակատարի գրասենյակի և Փոքրամասնությունների եվրոպական կենտրոնի աջակցությամբ 25 դպրոցում հետազոտություն է անցկացրել ուսուցիչների և ծնողների շրջանում:

Հետազոտմանը մասնակցել է ընդամենը 245 ուսուցիչ և 181 ծնող Թբիլիսիի, Կախեթիի, Շիդա Քարթլիի, Քվեմո Քարթլիի, Սամցխե-Ջավախեթիի և Իմերեթիի տարածաշրջաններից: Հետազոտությունն իրականացվել է 2010 թվականին:

Մասնակիցներն ընտրվել են ցանկության սկզբունքով այն 40 փորձարկային դպրոցներից, որոնք ընդգրկված են բազմալեզու կրթության ծրագրի մեջ, նաև այն դպրոցներից, որոնք հրաժարվել են ընդգրկվել փորձարկային ծրագրի մեջ:

Հետազոտումը պետք է պատասխաներ մի քանի հարցերի, որոնք անչափ կարևոր են բազմալեզու կրթության փորձարկման ներդրման համար:

- Ի՞նչ գործոններ կան, որոնք խթանում են դպրոցին իրականացնել/չիրականացնել բազմալեզու կրթական ծրագրեր:
- Ունե՞ն արդյոք ուսուցիչները և աշակերտների ծնողները բավական տեղեկություններ բազմալեզու կրթության նպատակների վերաբերյալ:
- Ի՞նչ գործոններ են պայմանավորում ծնողների որոշումը՝ հայտագրել իրենց երեխաներին վրացալեզու, ազգային փոքրամասնությունների լեզուներով գործող թե բազմալեզու դպրոցներ:

**ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ
ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ**

ՀԵՏԱԶՈՏՄԱՆ

կրթության նպատակների նույնականացում: Հետաքրքիրն այն է, որ չկա էական տարբերություն բազմալեզու կրթության ծրագրի մեջ ընդգրկված դպրոցների և այլ ոչ վրացալեզու դպրոցների ուսուցիչների կողմից տրված պատասխանների միջև: Համապատասխանաբար, ստորև ներկայացված աղյուսակում դրանք կներկայացվեն առանց շերտավորման:

Ի՞նչ գիտեն ուսուցիչները բազմալեզու կրթության մասին և ինչպիսի՞ն է նրանց վերաբերմունքը տվյալ ծրագրի նկատմամբ:

Հարցերը հետազոտման համար կազմվել են այն նպատակով, որ կատարվեր բազմալեզու կրթության նկատմամբ ուսուցիչների վերաբերմունքի և բազմալեզու

Աղյուսակ № 1. Ուսուցիչների վերաբերմունքը բազմալեզու կրթության նկատմամբ:

2.1. Եթե երեխան չի հասկանում կամ չի կարող խոսել պետական լեզվով, նա պետք է լինի դասարանում, որտեղ ուսուցումն ընթանում է մայրենի լեզվով դպրոցի ծրագրի շրջանակներում:		
Համաձայն եմ - 60.4 %	Համաձայն չեմ - 21.6 %	Զգիտեմ - 8.6 %
2.2 Եթե երեխան չի հասկանում կամ չի կարող խոսել պետական լեզվով, մյուս առարկաները (մաթեմատիկա, բնագիտական առարկաներ) պետք է սովորի մայրենի լեզվով:		
Համաձայն եմ - 71.4 %	Համաձայն չեմ - 14.3%	Զգիտեմ -5.3%
2.3. Եթե երեխան կրթություն է ստանում և զարգանում մայրենի լեզվով, հետագայում նրա համար ավելի հեշտ է կրթություն ստանալ պետական կամ այլ լեզվով:		
Համաձայն եմ - 58%	Համաձայն չեմ - 19.2%	Զգիտեմ - 14.3%
2.4. Եթե երեխան մյուս առարկաները (մաթեմատիկա, բնագիտական առարկաներ) սովորում է մայրենի լեզվով, հետո նրա համար անհամեմատ հեշտ է նույն առարկաները սովորել պետական կամ այլ լեզվով:		
Համաձայն եմ - 47.3%	Համաձայն չեմ -18%	Զգիտեմ - 8.2 %
2.5. Եթե երեխան լինի երկլեզու (ազատ խոսի և գրի մայրենի և պետական լեզվով), նա ավելի հաջողակ կլինի կարիերայում (ավելի լավ աշխատանք կգտնի և այլն):		
Համաձայն եմ - 87.8%	Համաձայն չեմ - 1.6%	Զգիտեմ - 4.5%
2.6. Եթե երեխան դպրոցում սովորում է մայրենի և պետական լեզվով, հեշտանում է նրա հարաբերությունը այլ ազգության և մշակույթի ներկայացուցիչների հետ:		
Համաձայն եմ - 84.9%	Համաձայն չեմ -4.1%	Զգիտեմ - 5.3%
2.7. Եթե երեխան գոնե մի քիչ խոսում է կամ մի քիչ հասկանում է պետական լեզուն, այդ դեպքում նա պետք է սովորի այնպիսի դասարանում, որտեղ բոլոր առարկաները դասավանդվում են պետական լեզվով, անկախ նրանից, թե այդ լեզուն նրա համար մայրենի է, թե՛ ոչ:		
Համաձայն եմ - 36.3%	Համաձայն չեմ -33.9%	Զգիտեմ - 20%

Ուսուցիչների մեծ մասը (մոտավորապես 85%-ը) դրական վերաբերմունք դրսևորեց բազմալեզու կրթության նկատմամբ և հույս հայտնեց, որ այս ծրագրերը կնպաստեն փոքրամասնությունների ինտեգրմանը հասարակությանը, այդ թվում նաև աշխատանքային շուկայում: Բացի այդ, նշանակալի է այս ծրագրերի դերը ազգամիջյան հարաբերությունների տեսակետից: Աշակերտների բավականին մեծ մասը (51%) որպես I ընտրություն շրջագծել էր՝ բազմալեզու ծրագրերը ապահովում են ավելի լավ կրթություն և աշխատատեղեր մեր դպրոցներում, գործոնը: Թեպետ նրանց պատասխաններում բավական չափով չի գիտակցված վերաբերմունքն ուսուցման լեզվի նկատմամբ (որոշակի կասկած կա, որ պետական լեզվով ուսուցումը չի կարող փոխարինել մայրենի լեզվով ուսուցմանը՝ արդյունքի հասնելու տեսակետից), ինչը բազմալեզու կրթության նպատակների մինչև վերջ չգիտակցման ցուցանիշ է՝ 60%-ը համարում է, որ աշակերտն անպայման պետք է սովորի մայրենի լեզվով (60%), միևնույն ժամանակ, նրանք տեսնում են պետական լեզվով ուսուցման դերը երեխայի լեզվական զարգացման գործընթացում (օրինակ՝ 2.1 – 60%, 2.2 – 71%): Ակներև է նաև, որ բավականին մեծ է այն մանկավարժների թիվը, որոնք կապ չեն տեսնում մայրենի լեզվով ուսուցման անհրաժեշտության և նրանց կրթության որակի միջև (մոտավորապես 34%): 42%-ը չի տեսնում կապ աշակերտների երկրորդ լեզվից նվաճումների և այլ առարկաներից ակադեմիական նվաճումների միջև ... Առանձնապես հետաքրքիր են պատասխանները 2.7. հարցին, ինչը մեկ անգամ ևս հավաստում է, որ մանկավարժները բավական տեղեկություններ չունեն բազմալեզու կրթության նպատակների մասին:

Ինչո՞ւ են դպրոցները վճռել իրականացնել բազմալեզու ծրագիր:

Հետազոտման երկրորդ մասում ուսուցիչներին խնդրեցին ըստ գերակայությունների դասավորել այն գործոնները, որոնց դերը վճռել է նախատեսել դպրոցը, ընդգրկվել/չընդգրկվել բազմալեզու ծրագրի մեջ: Կարելի է ասել, որ արդյունքները որոշ չափով անսպասելի էին՝ ուսուցիչների երկու կարգերի մեծ մասն էլ (ծրագրում ընդգրկված թե՛ այլ դպրոցների ներկայացուցիչ ուսուցիչներ) կարևոր չի համարում լրացուցիչ ֆինանսական ռեսուրսներ հայթայթելը դպրոցում 3 հիմնական գործոնից, թեպետ, օրենքով այս գործոնը մոտիվացիայի տեսակետից, պետք է վճռական լինի ուսուցիչների և դպրոցի համար:

Մնացած 2 գործոնները (1. դպրոցական ծրագրի որակի բարձրացում և հրապուրիչ դարձնելը: 2. համապատասխան ուսումնական ռեսուրսների առկայություն) այսպես բաշխվեցին՝ մանկավարժների կեսից ավելին համարում է (շրջագծված է որպես առաջին ընտրություն), որ բազմալեզու կրթությունն ապահովում է ավելի հնարավորություններ աշակերտների ապագա կյանքում, և որ այս ծրագրերը անհամեմատ հրապուրիչ և մրցունակ են: Միևնույն ժամանակ, 37%-ը շրջագծել է այս գործոնը, որպես 2-րդ և 3-րդ ընտրություն: 16 տոկոսը դպրոցում բազմալեզու ծրագրի ներդրման համար, որպես առաջին ընտրություն, անվանել է երկլեզու մանկավարժների որակավորումը, որպես գլխավոր գործոն: Նույնքան աշակերտ՝ որպես 2-րդ և 3-րդ ընտրություն:

Ինչպե՞ս վճռեցին դպրոցները չիրականացնել երկրագու ծրագրեր:

Այն դպրոցներում, որոնք չեն մասնակցում բազմալեզու ծրագրին, կարևորագույն գործոնը տեղեկությունների անհասանելիությունն է: 31%-ը, որպես

առաջին գործոն, շրջագծել է այս գործոնը, իսկ 20%-ը՝ որպես երկրորդ ընտրություն ... Սա ընդգծում է այս գործոնի դերը դպրոցների կողմից որոշման կայացման գործընթացում:

Աղյուսակ №2. Գործոններ, որոնք ազդում են դպրոցների որոշման վրա՝ չիրականացնել բազմալեզու ծրագրեր:

Գործոններ	Կարևորագույն պատճառը	Երկրորդ կարևորագույն պատճառը	Երրորդ կարևորագույն պատճառը
Մենք չունենք բավական տեղեկատվություն բազմալեզու կրթական ծրագրի մասին և այն մասին, թե ինչպես պետք է զարգացնի դպրոցն այդ ծրագիրը:	31%	20%	0
Ծնողները չէին ուզում, որ մեր դպրոցը սկսեր բազմալեզու կրթական ծրագիրը:	5%	2%	0
Մենք չէինք կարծում, որ բազմալեզու կրթական ծրագիրը կապահովի կրթության ավելի բարձր մակարդակ և կավելացնի մեր դպրոցի աշակերտների հնարավորությունը՝ հետագայում աշխատանք գտնելու համար:	16%	11%	0
Մենք չունենք բավական չափով ուսուցիչներ, որոնք կարող են դասավանդել ինչպես մայրենի, այնպես էլ պետական լեզվով:	13%	18%	16%
Մենք չունենք լրացուցիչ ֆինանսական ռեսուրսներ, որպեսզի սկսենք բազմալեզու կրթական ծրագիր:	15%	0	7%
Մեր ուսուցիչները չեն անցել նախապատրաստում երկրագու (բազմալեզու) ուսուցման մեթոդիկայից:	27%	2%	25%

Գործոնների խումբը, որը կապվում է դպրոցներում առկա մարդկային ռեսուրսների հետ (առարկայական

ուսուցիչներ, որոնք տիրապետում են ինչպես փոքրամասնությունների, այնպես էլ պետական լեզուներին), ինչպես պարզվում է,

իր նշանակությամբ երկրորդն է այն դպրոցների համար, որոնք չեն մասնակցում բազմալեզու ծրագրերին:

Ծնողների հետազոտման արդյունքները

Ի՞նչ կարծիքի են ծնողները բազմալեզու կրթության մասին:

Այնպես, ինչպես ուսուցիչները, ծնողները ևս, ընդհանրապես, դրական են տրամադրված բազմալեզու կրթության նկատմամբ և խոստովանում են, որ այս ծրագրերն իսկապես կգարգացնեն իրենց երեխաների երկլեզու իրազեկությունները, և նրանք ավելի լավ կկարողանան ինտեգրվել հասարակությանը, տեղ հաստատել աշխատանքային շուկայում: Դա վկայում է նաև այն փաստը, որ ծնողների 23 %-ը, և առանձնապես այն կարգը, որոնց կրթության մակարդակն անհամեմատ բարձր

է, շրջագծել են երկլեզու քաղաքացու գործոնը, որպես երկրորդ ընտրություն:

Ուսուցիչների համեմատ, ծնողներն ավելի մեծ աջակցություն հայտարարեցին երեխայի մայրենի լեզվով ուսուցմանը: Թեպետ, բացահայտ է, որ նրանք չեն գիտակցում երկրորդ լեզվով ուսուցման կապը աշակերտի ակադեմիական առաջադիմության հետ. նրանց մեծ մասը համարում է, որ եթե երեխան մայրենի լեզվով չսովորի, չի հասնի ակադեմիական բարձր արդյունքների:

Չնայած կրթության մակարդակին, հետազոտվելիք երկու խմբերի ծնողներն էլ ցանկանում են, որ իրենց երեխաները երկլեզու լինեն (մայրենի և պետական լեզուներ): Հետաքրքիր է, որ երկրորդ հետազոտվելիք խմբի ծնողները ցանկանում են, որ իրենց երեխաները որքան հնարավոր է արագ տիրապետեն պետական լեզվին: 21 %-ն այս գործոնը շրջագծեց, որպես 3-րդ ընտրություն:

Աղյուսակ №3. Ծնողի կողմից դպրոց ընտրելը

Գործոններ	Կարևորագույն և պատճառը	Երկրորդ կարևորագույն պատճառը	Երրորդ կարևորագույն պատճառը
Այս դպրոցը մեր հարևանությամբ է:	Խումբ 1-18% Խումբ 2- 18%	Խումբ 1-1% Խումբ 2-5%	Խումբ 1-6% Խումբ 2-17%
Տվյալ դպրոցն ունի շատ լավ ուսումնական ծրագիր և ուսուցման որակը բարձր է:	Խումբ 1-29% Խումբ 2-24%	Խումբ 1-14% Խումբ 2-22%	Խումբ 1-8% Խումբ 2-10%
Իմ զավակը հնարավորություն կունենա սովորել իր մայրենի լեզվով:	Խումբ 1-3% Խումբ 2-22%	Խումբ 1-19% Խումբ 2-14%	Խումբ 1-8% Խումբ 2-6%
Մեր զավակը երկլեզու կլինի (ազատ կխոսի և կկարդա ինչպես մայրենի, այնպես էլ պետական լեզուներով):	Խումբ 1-13% Խումբ 2-13%	Խումբ 1-18% Խումբ 2-23%	Խումբ 1-17% Խումբ 2- 16%
Իմ զավակը հնարավորություն կունենա որքան հնարավոր է արագ սովորել պետական լեզուն:	Խումբ 1-1% Խումբ 2-12%	Խումբ 1-8% Խումբ 2-12 %	Խումբ 1-14% Խումբ 2-21%

Ինչպես երևում է, դպրոցի կողմից ներկայացված ծրագրում լեզվական գործոններն անչափ կարևոր են ծնողների երկու խմբերի համար էլ: Այս գործոնին որպես առաջին ընտրության, առավելություն է շնորհում ծնողների մեծ մասը: Այնքան կարևոր է այս գործոնը, որ ծնողների մի մասը պատրաստ է իր բնակավայրից հեռու գնվող դպրոց տանել իր զավակին:

Ծնողները ցանկանում են, որ իրենց զավակները սովորեն բազմալեզու դպրոցներում:

Հայալեզու և ադրբեջանալեզու ծնողների 84%-ը, նաև ռուսալեզու ծնողների 92%-ը պարաստականություն է արտահայտել իրենց երեխաներին տանել դպրոց, որտեղ նրանք հնարավորություն կունենան սովորել ինչպես մայրենի, այնպես էլ պետական լեզուներով: Եթե համեմատենք տարածաշրջանները, Քվեմո Քարթլիում ծնողների 76%-ն է ցանկանում, որ իրենց զավակները սովորեն բազմալեզու դպրոցներում, թեպետ 20% -ն ընդհանրապես չէր կարողանում պատասխանել այս հարցին: Սամցխե-Չավախքում ծնողների 87%-ն աջակցում է բազմալեզու կրթական ծրագրերը: Ընդամենը 11 %-ը չկարողացավ պատասխանել հարցին:

Տեղեկացված են արդյոք ծնողները իրենց դպրոցի կամ իրենց շրջանի դպրոցների բազմալեզու կրթական ծրագրերի մասին:

Չնայած նրան, որ ծնողների կողմից բավականին բարձր է բազմալեզու ծրագրերում իրենց զավակներին ընդգրկելու ցանկությունը, միևնույն ժամանակ անչափ ցածր է նրանց տեղեկացվածության աստիճանը դպրոցի կողմից առաջարկված ընտրության վերաբերյալ. ծնողների 67 %-ը գիտեր դպրոցի կողմից ծրագրին ընդգրկվելու վերաբերյալ, թեպետ 19 %-ը ընդհանրապես ոչինչ չգիտեր այդ մասին: Հետաքրքիր է, որ ընդամենը 26 %-ը գիտեր, որ իրենց շրջանում կա բազմալեզու կրթական ծրագիր, այն դեպքում, երբ 40 %-ն ընդհանրապես ոչինչ չէր իմացել այդ մասին:

Ուշագրավ է, որ ԵԱՀԿ Ազգային փոքրամասնությունների գերագույն հանձնակատարի գրասենյակը հետազոտման ժամանակ հիմնական ուշադրությունը տրամադրում էր Քվեմո Քարթլիի և Սամցխե-Չավախքի դպրոցներին, առավել ևս, որ բազմալեզու դպրոցների մեծ մասն այդ տարածաշրջաններում է գործարկվել: Այդ պատճառով անհրաժեշտ համարեցինք համեմատել հետազոտման արդյունքում ստացած այս երկու տարածաշրջանների տվյալները:

Աղյուսակ № 11. Ծնողների կողմից ԲԼԿ գնահատումը Քվեմո Քարթլիում և Սամցխե-Չավախքում:

	Քվեմո Քարթլի	Սամցխե-Չավախք
3.1. Առաջարկում է արդյոք այն դպրոցը, որում սովորում է ձեր երեխան, բազմալեզու կրթական ծրագիր, որով երեխաները կարող են որոշակի առարկաներ (մաթեմատիկա, բնագիական առարկաներ, արվեստ, սպորտ և այլն) երկու կամ ավել լեզուներով սովորել (օրինակ՝ մայրենի և պետական լեզուներով):	Այո – 76% Համոզված չեմ/չգիտեմ - 15%	Այո - 60% Համոզված չեմ/չգիտեմ - 33%
3.2. Իմացե՞լ եք արդյոք այլ դպրոցների	Ոչ - 41%	Ոչ - 35%

<p>մասին ձեր շրջանում, որոնք առաջարկում են բազմալեզու կրթական ծրագիր, որով երեխաները կարող են որոշակի առարկաներ (մաթեմատիկա, բնագիական առարկաներ, արվեստ, սպորտ և այլն) երկու կամ ավել լեզուներով սովորել (օրինակ՝ մայրենի և պետական լեզուներով):</p>	<p>Համոզված չեմ/չգիտեմ -22%</p>	<p>Համոզված չեմ/չգիտեմ - 54%</p>
---	---------------------------------	----------------------------------

Ինչպես երևում է, ծնողները հետաքրքրված են բազմալեզու կրթությամբ, սակայն շատ քիչ տեղեկատվություն ունեն այս ծրագրերի պիտանիության մասին իրենց շրջաններում: Բացի այդ, կարելի է ենթադրել, որ ծնողներն ակտիվորեն չէին ընդգրկված ժամանակին որոշումների կայացման գործընթացին: Փաստ է, որ չեն նախատեսվել նրանց տեսակետները: Տեղեկատվության սակավության գործոնը բացահայտ է այն անորոշության առկայությամբ ծնողների շրջանում, ինչը վերաբերում է ԲԼԿ նպատակներին և մայրենի և երկրորդ (պետական) լեզվի փոխհարաբերությանը: Կարող ենք եզրակացնել, որ նրանց տեղեկացումը ԲԼԿ ծրագրերի վերաբերյալ համապատասխանաբար չի իրականացվել:

Եզրակացություն

Ընդհանուր առմամբ, և՛ ուսուցիչները, և՛ առանձնապես ծնողները արտահայտում են շատ դրական վերաբերմունք բազմալեզու կրթության նկատմամբ: Այս վերաբերմունքն այս կամ այն չափով ընդգրկում է բոլոր էթնիկական խմբերը և ներկայացուցիչներին: Էթնիկական փոքրամասնությունների ներկայացուցիչների ծնողները ցանկություն ունեն նաև, որ իրենց զավակները սովորեն պետական լեզուն՝ նրանք դրա մեջ տեսնում են հնարավորություն, որ իրենց զավակներն ավելի լավ ինտեգրվեն հասարակությանը և աշխատանքային շուկայում ավել հաջողությունների հասնեն:

Սակայն պետք է ասել նաև, որ միևնույն է բազմալեզու կրթության

նպատակները մինչև վերջ չեն գիտակցված ծնողների և ուսուցիչների կողմից՝ առանձնապես նրանց անհանգստացնում է մայրենի և պետական լեզվի (վրացերենի) միջև փոխհարաբերության հարցը երկլեզու կրթական ծրագրերում ... Նրանք տեսնում են վտանգ, որ պետական լեզվի (որպես ուսուցման լեզվի) ներմուծումը դպրոցական տարածք կարող է առաջացնել աշակերտների մտավոր կարողությունների թուլացում, և այն կարող է աշակերտներին խանգարել ակադեմիական հաջողություններում ... Ինչպես երևում է, նրանք այս տեսակետից միևնույն է անփորձ են, և նրանց մասնագիտական զարգացումն անպայման պետք է շարունակվի:

Մարդկային ռեսուրսների սակավությունն ամենավտանգավոր գործոնն է, որն ազդում է դպրոցների որոշումների վրա՝ իրականացնել արդյոք երկլեզու կրթական ծրագրեր: Վրաստանում այնպիսի ուսուցիչների մեծ պակաս գոյություն ունի, որոնք կարող են 2 լեզվով (մայրենի և պետական լեզուներով) դասեր անցկացնել: Անհրաժեշտ է այնպիսի մանկավարժներ պատրաստել, որոնք կկարողանան իրականացնել առարկայի և երկրորդ լեզվի ինտեգրված ուսուցում, ինչը պետությանը հնարավորություն կտա լայնորեն ներդնել երկլեզու կրթությունը երկրի կրթական տարածքում:

Թեպետ, բոլոր դպրոցներին, թեկուզ նրանք ունենան որոշակի ռեսուրսներ, անհրաժեշտ է տեղեկություններ մատուցել, թե ինչպես սկսեն այս գործընթացը և

զարգացնեն եղած ծրագրերը: Այս գործոնն անչափ կարևոր է որոշում կայացնելու համար, թե արդյոք իրականացնեն երկլեզու կրթական ծրագրեր այս դպրոցներում:

Իսկ սա ենթադրում է, որ մեծ ջանքի ներդրում է անհրաժեշտ բոլոր շահագրգիռ ինստիտուցիաների և անձանց կողմից, որպեսզի դպրոցի կառավարմանը և ծնողներին լիարժեք տեղեկատվություն

մատուցեն կրթության նպատակների և մեթոդների վերաբերյալ: Մինևույն ժամանակ, անհրաժեշտ է ակտիվությունների հզորացում պետության կողմից այն ուսուցիչների համար, որոնք ընդգրկված են երկլեզու կրթական ծրագրի մեջ կամ արտահայտել են այդ ծրագրին մասնակցելու ցանկություն:

Marina Gurbo

*Education policy expert, OSCE/High Commissioner on National Minorities
marina.gurbo@earthlink.net*

Multilingual education in Georgia: what do teachers and parents know and think about that?

ABSTRACT

In 2010, 40 schools in Georgia started a pilot of multilingual education (MLE) programmes¹. The pilot of the multilingual education programmes is a part of the comprehensive Multilingual Education policy, which was approved by the Ministry of Education and Science in 2009. In order to answer the question- what is the current attitude of the teachers and parents in national minorities' schools and schools that implement multilingual education programmes towards multilingual education, the Ministry of Education and Science, with the support of the OSCE/High Commissioner for the National Minorities, and together with the European Center for Minority Issues, Caucasus, conducted a survey of teachers and parents in 25 schools.

¹ Here a multilingual education programme is defined as a school level programme, where several subjects can be taught and learnt in two or more languages.